

PERIMENOPAUZĖS LAIKOTARPIO MOTERŲ KŪNO STAMBUMO IR SAVIVERTĖS PAGAL ROZENBERGO SKALĘ SĄSAJOS

Darbo autorės. Rugilė KAMARAUSKAITĖ, Ieva JONUŠAITĖ, **Dominyka** KAUSAITĖ (V kursas).

Darbo vadovė. Prof. dr. Janina TUTKUVIENĖ (VU MF BMI Anatomijos, histologijos ir antropologijos katedra).

Darbo tikslas. Palyginti moterų kūno stambumą ir požiūrį į savo kūną skirtingais perimenopauzės laikotarpio tarpsniais.

Darbo metodika. Apklaustos 189 moterys, kurios atitinkamai suskirstytos į keturias amžiaus grupes: 40–45 m. (n=27), 46–50 m. (n=54), 51–55 (n=55) ir 56–60 (n=53) metų. Visų amžiaus grupių moterys pagal KMI buvo suskirstytos į 6 grupes pagal tarptautinius KMI vertinimo kriterijus. Savivertė vertinta pagal Rozenbergo (1965 m.) metodiką, pasirenkant tokias ribines vertes: <20 balų – žema savivertė, 20–26 balai – vidutinė, >26 balai – aukšta savivertė. Duomenys apdoroti MsExcel ir IBM SPSS₂₃ programa. Rezultatų skirtumo tarp grupių statistinis reikšmingumas nustatytas naudojant ANOVA testą ($p < 0,05$), ryšiui tarp dviejų intervalinių kintamųjų stiprumui nustatyti naudota *Pearson* koreliacija ($p < 0,05$).

Rezultatai. 40–45 m. moterų amžiaus grupėje vidutinis KMI buvo $23,60 \pm 0,84$, 46–50 m. grupėje KMI vidurkis siekė 25, $66 \pm 0,52$, 51–55 m. grupėje $26,59 \pm 0,80$, o 56–60 m. amžiaus grupėje nustatytas KMI vidurkis atitinkamai buvo $27,09 \pm 0,63$. KMI vidurkis skirtingose amžiaus grupėse skiriasi statistiškai reikšmingai ($p < 0,05$). Tarp respondenčių amžiaus ir jų KMI vidurkio rasta silpna tiesioginė koreliacija $r = +0,246$ buvo statistiškai reikšminga ($p < 0,05$). 43,9% moterų buvo normalaus kūno sudėjimo, o 38,1% respondenčių turėjo antsvorio. 40–45 m. amžiaus grupėje moterų savivertės vidurkis buvo $15,14 \pm 1,03$, 46–50 m. savivertės vidurkis $15,48 \pm 0,45$, 51–55 m. grupėje $14,65 \pm 0,80$, o 56–60 m. nustatytas savivertės vidurkis atitinkamai buvo $15,01 \pm 0,85$. Pagal KMI, per mažo svorio respondenčių savivertės vidurkis buvo $17,00 \pm 1,00$, normalaus svorio – $15,61 \pm 0,60$, turinčių antsvorio – $14,47 \pm 0,73$, turinčių I laipsnio nutukimą – $15,00 \pm 1,50$, turinčių II laipsnio nutukimą – $15,67 \pm 2,94$, turinčių III laipsnio nutukimą – $12,80 \pm 3,60$. Iš visų tirtų respondenčių 74,1 proc. atitiko žemą savivertę, 25,9 proc. – vidutinę savivertę ir 0 proc. atitiko aukštą savivertę. Aukščiausią surinktą balą (25) surinko respondentė 46–50 m. normalaus svorio grupėje.

Išvados. Geriausiai save vertino 46–50 m. moterys, o prasčiausiai 51–55 m. Pagal KMI didžiausia saviverte pasižymi per mažo svorio respondentės, o mažiausia – turinčios antsvorio. Didžioji dalis apklaustųjų atitiko žemos savivertės ribines vertes.

Raktažodžiai. KMI; perimenopauzės laikotarpis; moterys; kūno įvaizdis; savivertė.